

กองทัพบก

คู่มือการฝึก

ว่าด้วย

แบบฝึกการใช้กระป๋ สำหรับนายทหาร

พ.ศ.๒๕๓๔

คำสั่งกองทัพบก
ที่ ๖๘๕/๒๕๓๔
เรื่อง ให้ใช้คู่มือการฝึกในราชการ

เนื่องด้วยกองทัพบกได้ปรับปรุงคู่มือการฝึก ว่าด้วยแบบฝึกการใช้กระบี่ สำหรับ
นายทหาร ให้ทันสมัยและเหมาะสมยิ่งขึ้น
ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกแบบฝึกการใช้กระบี่ สำหรับนายทหารที่สั่งใช้ตามคำสั่ง ทบ. ที่
๒๒๖/๑๘๓๘๖ ลง ๒๑ ส.ค.๐๒ และให้ทุกหน่วย ใช้คู่มือการฝึกว่าด้วยแบบฝึกการใช้กระบี่สำหรับ
นายทหาร พ.ศ.๒๕๓๔ เป็นหลักฐานในการปฏิบัติและดำเนินการฝึกตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป และให้เสนอ
ใบเบิก เพื่อขอเบิกรับตามอัตราจ่ายท้ายคำสั่งนี้ได้ที่ ยศ.ทบ.
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๔

(ลงชื่อ) พล.ท.

จก.ยศ.ทบ.

รับคำสั่ง ผบ.ทบ.

มงคล อัมพรพิสิฏฐ์

(มงคล อัมพรพิสิฏฐ์)

สารบัญ

หน้า

- บทที่ ๑ กล่าวทั่วไป ๑
- บทที่ ๒ การใช้กระบี่สำหรับเกียรตินิยม ๒
- วิธีคาดกระบี่ ๒
 - โอกาสที่จะต้องชักกระบี่ ๒
- บทที่ ๓ ทำกระบี่เมื่อประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ ๓
- ทำจับกระบี่เมื่อสวมในฝัก ๓
 - ทำบ่าอาวุธ ๖
 - ทำบ่าอาวุธ เมื่อแถวทหารอยู่ในท่าพัก ๘
 - ทำบ่าอาวุธ เมื่อจะต้องเคลื่อนที่ ๙
 - ทำสวมกระบี่ ๑๐
 - ทำวันทยาอาวุธ ๑๒
 - ทำเรียบบอาวุธจากทำวันทยาอาวุธ ๑๔
 - ทำวันทยาอาวุธในเวลาเคลื่อนที่ ๑๔
 - ทำเคารพเมื่อมิได้ชักกระบี่ ๑๖
 - ทำถอดหมวก ๑๖
- บทที่ ๔ ทำกระบี่เมื่อไม่ประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ ๑๘
- ทำตรง ๑๘
 - ทำถอดหมวก ๑๙
 - ในเวลาเคลื่อนที่ ๑๙
- บทที่ ๕ การใช้กระบี่ในโอกาสพิเศษ ๒๑
- ในโอกาสกล่าว (ถวาย) รายงาน หรือให้โอวาท ๒๑
 - ในโอกาสที่ใช้มือทั้งสองข้างจับ หรือถือสิ่งของ ๒๒
 - ในโอกาสคุกเข่า ๒๓
 - ในโอกาสนั่งบนที่นั่ง ๒๕
 - ในโอกาสเคลื่อนที่ ๒๖

บทที่ ๑ กล่าวทั่วไป

๑. กล่าวนำ

กระบี่เป็นอาวุธประจำกายสำหรับนายทหารและเป็นสิ่งประดับเกียรติยศ ดังนั้นบุคคลที่รับราชการเป็นนายทหารสัญญาบัตรในกองทัพบกจำเป็นจะต้องได้รับการฝึกการใช้กระบี่ ให้มีความชำนาญในการจับถือแสดงท่ากระบี่ได้ถูกต้องเรียบร้อย มีความชำนาญในทุกโอกาสที่มีการใช้กระบี่ ซึ่งได้แก่ การใช้กระบี่ทั้งในโอกาสที่ประจำแถวทหารถืออาวุธ และไม่ประจำแถวทหารถืออาวุธ ตลอดจนการถือกระบี่และถุมือสำหรับเกียรติยศในโอกาสต่าง ๆ ดังนั้นการใช้กระบี่ควรมีแบบอย่างและมาตรฐานเดียวกัน

๒. ความมุ่งหมาย

คู่มือการฝึกเล่มนี้ได้กำหนดขึ้น โดยมีความมุ่งหมายให้นายทหารทุกนาย นำไปใช้เป็นแบบอย่างในการฝึกการใช้กระบี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายทหารใหม่ ผู้บังคับบัญชาจะต้องเอาใจใส่กวาดขันให้นายทหารใหม่ได้รับการฝึกเป็นประจำ จนเกิดความชำนาญเป็นระเบียบเรียบร้อยสง่าผ่าเผย สำหรับนายทหารทั่วไปนั้นก็เป็นที่ของผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงานจะต้องสอดส่องดูแลให้นายทหารสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๓. ขอบเขต

คู่มือการฝึกเล่มนี้จะกล่าวถึงการฝึก ท่ากระบี่ เมื่อประจำแถวทหารถืออาวุธ ท่ากระบี่เมื่อไม่ประจำแถวทหารถืออาวุธ การใช้กระบี่ในโอกาสพิเศษ ซึ่งรายละเอียดได้กล่าวในบทต่อไป

บทที่ ๒ การใช้กระบี่สำหรับเกียรตินิยม

๔. วิธีคาดกระบี่

๔.๑ ทำคาดกระบี่ในเวลาแต่งเครื่องแบบฝึก ให้สอดกระบี่ในช่องกระบี่ที่แขวนอยู่กับเข็มขัดสนามทางซ้าย ให้โครงกระบี่อยู่ทางนอกตัว ทั้งนี้ให้สอดจนถึงที่

๔.๒ ทำคาดกระบี่ในโอกาสแต่งเครื่องแบบปกติทากีแกมเขียวคอแบะ เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบครึ่งยศ หรือ เครื่องแบบเต็มยศ ให้แขวนกระบี่กับสายกระบี่ซึ่งติดเข็มขัดรัดกางเกง หรือสายกระบี่ติดกับเข็มขัดพืนหนังสือเลือดหมู (เข็มขัดเต็มยศ)

ทำคาดกระบี่ และทำกระบี่ในโอกาสขี่ม้า ให้ปฏิบัติตามแบบฝึกการใช้กระบี่ สำหรับทหารม้า

๕. โอกาสที่จะต้องชักกระบี่

๕.๑ เมื่อประจำแถวทหาร ในการตรวจพลสวนสนาม

ในโอกาสตรวจพลสวนสนาม เมื่อมีคำบอกให้ทหารติดดาบ นายทหารซึ่งประจำแถวต้องชักกระบี่ ทำท่าบ่าอาวุธและถือกระบี่อยู่ในท่านี้นั้น จนกว่าจะมีคำบอกเปลี่ยนแปลงและเมื่อบอกให้ปลดดาบจึงสวมกระบี่เข้าฝักได้

๕.๒ เมื่อประจำแถวทหารเป็นกองเกียรตินิยม กองรักษาการณ์

ในโอกาสประจำแถวทหาร กองทหารเกียรตินิยม หรือกองรักษาการณ์ เมื่อจะต้องการแสดงความเคารพด้วยทำวันทยาวิธ

๕.๓ เวลาเชิญธงไชยเฉลิมพล

ในโอกาสเชิญธงไชยเฉลิมพล นายทหารรักษารองต้องทำท่าบ่าอาวุธก่อนจะเข้าไปรับธงเมื่อถึงที่เก็บธงก็หยุดทำท่าวันทยาวิธ ครั้นผู้เชิญธงนำธงออกมาแล้ว นายทหารรักษารองยกกระบี่ขึ้นมายืนท่าบ่าอาวุธ แล้วออกเดินขนาบสองข้างผู้เชิญธงไปยังหมวดเชิญธง เมื่อถึงก็เข้าประจำที่และทำวันทยาวิธเมื่อมีคำบอก “เรียบบ่าอาวุธ” ให้ทำท่าบ่าอาวุธและคงถือกระบี่อยู่ในท่านี้อยู่ตลอดเวลา นายทหาร ซึ่งมีหน้าที่รักษารอง เมื่อกองทหารแสดงการเคารพและธงต้องแสดง การเคารพด้วยให้นายทหารรักษารองทำวันทยาวิธ

๕.๔ เมื่อมีคำบอกหรือคำสั่งผู้บังคับบัญชาให้ชักกระบี่

ในโอกาสที่ผู้บังคับบัญชาให้คำบอก หรือคำสั่งให้ชักกระบี่เนื่องด้วยกิจการใด ๆ ก็ให้ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

บทที่ ๓
ท่ากระบี่
เมื่อประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ

๖. ทำจับกระบี่เมื่อสวมในฝัก

๖.๑ ท่าตรง

๖.๑.๑ เมื่อคาดกระบี่ด้วยซองกระบี่ ให้จับฝักกระบี่ด้วยมือซ้ายหันฝ่ามือเข้าหาตัว นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านนอก คุมกระบี่ให้ห้อยตรงตามแนวขาซ้าย นอกจากนี้ปฏิบัติอย่างท่าตรงมือเปล่าทุกประการ (รูปที่ ๑)

รูปที่ ๑ ท่าตรง เมื่อคาดกระบี่ด้วยซองกระบี่

๖.๑.๒ เมื่อคาดกระบี่ด้วยสายกระบี่ คงปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๖.๑.๑ เว้นแต่ปลาย
ฝักกระบี่จรดพื้นข้าง ขาซ้าย ประมาณบริเวณโคนนิ้วก้อยเท้าซ้าย (รูปที่ ๒)

รูปที่ ๒ ทำตรง เมื่อคาดกระบี่ด้วยซองกระบี่

๖.๒ ในเวลาเคลื่อนที่

๖.๒.๑ เมื่อคาดกระบี่ด้วยซองกระบี่ ให้มือซ้ายจับฝักกระบี่ โดยนิ้วชี้ทาบบน
นิ้วอื่นกำรอบฝักกระบี่ (รูปที่ ๓)

รูปที่ ๓ ทำกระบี่ในเวลาเคลื่อนที่ (ซองกระบี่)

๖.๒.๒ เมื่อคาดกระบี่ด้วยสายกระบี่ ให้มือซ้ายจับกำฝักกระบี่เช่นเดียวกับข้อ ๖.๒.๑ ยกกระบี่เอนปลายไปข้างหน้า ให้ปลายกระบี่สูงจากพื้นประมาณ ๑ คืบ พลิกฝักกระบี่ให้ด้านบนอยู่ทางพื้น โกรงกระบี่อยู่นอกตัว แขนซ้ายหึ่งข้างลำตัวโดยไม่แกว่ง (รูปที่ ๔)

รูปที่ ๔ ท่ากระบี่ในเวลาเคลื่อนที่ (สายกระบี่)

๖

๗. ท่าบ่าอาวุธ ท่า ๓ จังหวะ คือ

๗.๑ จังหวะที่ ๑ ให้เอนปลายกระบี่ไปข้างหลัง หรือเลื่อนโกร่งกระบี่ไปข้างหน้าเล็กน้อย ด้วยมือซ้าย (แล้วแต่โอกาสนั้น คาคกระบี่ด้วยซองกระบี่หรือสายกระบี่) ขณะเดียวกันให้ใช้มือขวาจับด้ามกระบี่ นิ้วหัวแม่มือขวาเปิดสลักยึดฝักกระบี่แล้วชักกระบี่ออกจากฝัก ประมาณ ๑ ฝ่ามือ (รูปที่ ๕ และ รูปที่ ๖)

รูปที่ ๕ ท่าบ่าอาวุธจังหวะ ๑ (ซองกระบี่)

รูปที่ ๖ ท่าบ่าอาวุธจังหวะ ๑ (สายกระบี่)

๗.๒ จังหวะ ๒ ชักกระบี่ออกจากฝัก ชูกระบี่ขึ้นเหนือศีรษะสุดแขนประมาณแนวไหล่ ขวามือปลายกระบี่ขึ้นบน กระบี่ตั้งตรงได้แนวเส้นตั้ง หันคมกระบี่ไปทางซ้าย ให้โครงกระบี่ด้านบนเสมอ คางห่างจากคางประมาณ ๑ ฝ่ามือ นิ้วหัวแม่มือขวาวางทาบตามแนวสันด้ามกระบี่ นิ้วอื่นกำด้าม กระบี่มือซ้ายนำฝักกระบี่กลับเข้าที่ตามเดิม (รูปที่ ๗ และ รูปที่ ๘)

รูปที่ ๗ ท่าป่าอาวุธจังหวะ ๒ (ซองกระบี่)

รูปที่ ๘ ท่าป่าอาวุธจังหวะ ๒ (สายกระบี่)

๗.๓ จังหวะ ๓ ลดกระบี่ให้มือขวามาอยู่อย่างทำตรง โดยขณะที่ลดกระบี่ลง พยายามรักษากระบี่ให้อยู่ในแนวตั้ง มือขวาจับด้ามกระบี่ไว้ในระหว่างนิ้วชี้กับนิ้วหัวแม่มือ วางกระบี่พิงกับขาขวา ปล่อยให้ปลายกระบี่ชี้ขึ้นข้างบน คมกระบี่หันไปข้างหน้าสันกระบี่ติดกับขาขวา (รูปที่ ๙ และ รูปที่ ๑๐)

รูปที่ ๙ ทำท่าอาวุธจังหวะ ๓ (ซองกระบี่)

รูปที่ ๑๐ ทำท่าอาวุธจังหวะ ๓ (สายกระบี่)

๘. ทำท่าอาวุธเมื่อแถวทหารอยู่ในท่าพัก

เมื่อมีคำบอกให้ทำท่าพัก ก็ให้ปฏิบัติอนุโลมอย่างท่ามือเปล่า แขนขวาที่ถือกระบี่ให้พยายามรักษาท่าเดิมไว้เมื่อมีคำบอกให้ทำท่าตรง ก็ให้ก้มอยู่ท่าอาวุธอย่างเรียบร้อยต่อไป

๙. ทำบ่าอาวุธเมื่อจะต้องเคลื่อนที่

๙.๑ เมื่อคาดกระบี่ด้วยซองกระบี่ ก็ให้ปฏิบัติอย่างท่ามือเปล่า แขนขวาที่ถือกระบี่ แกว่งได้ มือซ้ายคงถือฝักกระบี่เช่นเดียวกับข้อ ๖.๒.๑ (รูปที่ ๑๑)

รูปที่ ๑๑ ทำบ่าอาวุธเมื่อเคลื่อนที่ (ซองกระบี่)

๙.๒ เมื่อคาดกระบี่ด้วยสายกระบี่ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๙.๑ เว้นมือซ้ายที่ถือฝักกระบี่ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๖.๒.๒ เมื่อเริ่มเคลื่อนที่ (รูปที่ ๑๒)

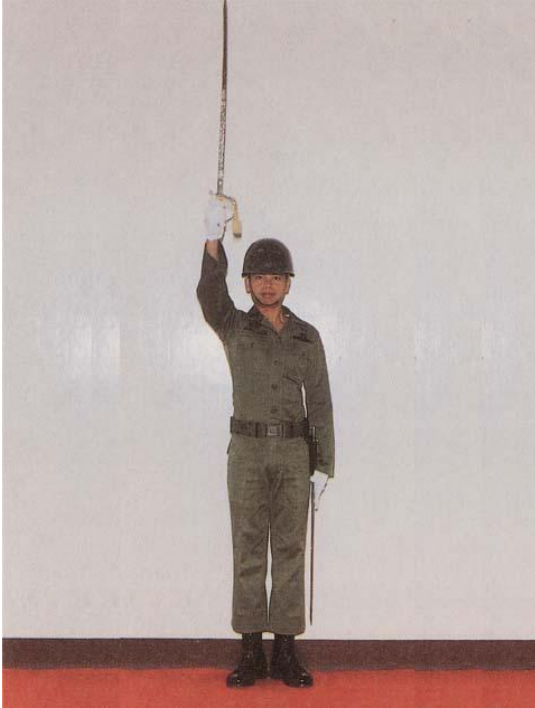

รูปที่ ๑๒ ทำบ่าอาวุธเมื่อเคลื่อนที่ (สายกระบี่)

๑๐

๑๐. ทำสวมกระบี่ ทำ ๓ จังหวะ

๑๐.๑ จังหวะ ๑ มือขวาชี้กระบี่ขึ้นเหนือศีรษะสุดแขน ประมาณแนวไหล่ขวา ปลายกระบี่ขึ้นบนกระบี่ตั้งตรงได้แนว เส้นดิ่ง หันคมกระบี่ไปทางซ้าย (รูปที่ ๑๓ และ รูปที่ ๑๔)

รูปที่ ๑๓ ทำสวมกระบี่จังหวะ ๑ (ซองกระบี่)

รูปที่ ๑๔ ทำสวมกระบี่จังหวะ ๑ (สายกระบี่)

๑๐.๒ จังหวะ ๒ หักข้อมือขวาลดปลายกระบี่ลงไปหา ช่องฝักกระบี่ มือซ้ายเอน
ปลายฝักกระบี่ไปข้างหลังหรือเลื่อนช่องฝักกระบี่ออกไปข้างหน้าเล็กน้อย (แล้วแต่โอกาสนั้นคาดสาย
กระบี่ด้วยซองกระบี่หรือสายกระบี่) แล้วสอดปลายกระบี่เข้าฝักประมาณ ๑ คืบ (ในโอกาสนี้ให้ก้ม
ศีรษะเพื่อดูช่องฝักกระบี่ได้) (รูปที่ ๑๕ และ รูปที่ ๑๖)

๑๐.๓ จังหวะ ๓ สวมกระบี่เข้าฝักให้ถึงที่ ปิดสลักฝักกระบี่แล้วกลับไปอยู่ในท่าตรง

รูปที่ ๑๕ ทำสวมกระบี่จังหวะ ๒ (ซองกระบี่)

รูปที่ ๑๖ ทำสวมกระบี่จังหวะ ๒ (สายกระบี่)

๑๒

๑๑. ทำวันทยาอวุธ ทำจาก ๓ โอกาส คือ

๑๑.๑ เมื่อแถวทหารไม่ติดดาบ (ทำจากท่าซึ่งกระบี่สวมในฝัก)

๑๑.๑.๑ เมื่อมีคำบอกว่า “ตรงหน้า หรือ ทางขวา (ซ้าย) ระวัง ” ให้ทำท่าป่าอาวุธตามข้อ ๗

๑๑.๑.๒ เมื่อมีคำบอกว่า “วันทยา-วุธ” ให้ทำเป็น ๒ จังหวะ คือ

๑๑.๑.๒.๑ จังหวะ ๑ มือขวายกกระบี่ขึ้นข้างบน หันคมไปทางซ้าย ให้โครงกระบี่ด้านบนอยู่เสมอดวง นิ้วหัวแม่มือวางทับแนวสันด้ามกระบี่ นิ้วอื่นกำด้ามกระบี่ เช่นเดียวกับท่าป่าอาวุธจังหวะ ๒ (รูปที่ ๗ และ รูป ๘)

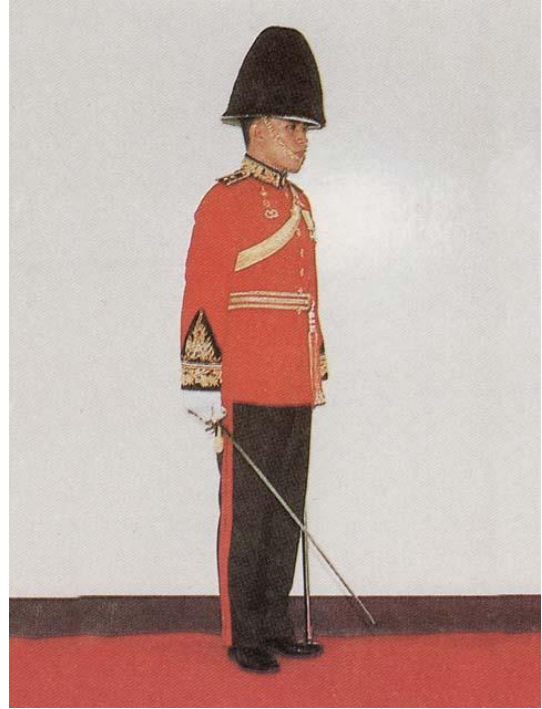

รูปที่ ๗ ท่าป่าอาวุธจังหวะ ๒ (ซองกระบี่)

รูปที่ ๘ ท่าป่าอาวุธจังหวะ ๒ (สายกระบี่)

๑๑.๑.๒.๒ จังหวะ ๒ ลดกระบี่ไปข้างหน้า ปลายกระบี่เฉียงลงล่าง ให้แนว
ปลายกระบี่สูง จากพื้นประมาณ ๑ คืบ มือขวาอยู่ข้างขวา นิ้วหัวแม่มือขวาแนบอยู่กับด้ามกระบี่
และอยู่ข้างบน คมกระบี่หันไปทางซ้ายเหยียดแขนขวาเต็มที่ (รูปที่ ๑๗ และรูปที่ ๑๘)

รูปที่ ๑๗ ทำวันทยาวัตรจังหวะ ๒ (ซองกระบี่)

รูปที่ ๑๘ ทำวันทยาวัตรจังหวะ ๒ (สายกระบี่)

๑๑.๒ เมื่อแถวทหารติดดาบ (ทำจากท่าบาอาวัตร) เมื่อมีคำบอกว่า “วันทยา- วัตร ” ให้
ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑๑.๑.๒

๑๑.๓ ในโอกาสที่ผู้ควบคุมแถว ต้องออกจากแถวไปรายงาน ก่อนที่จะเคลื่อนที่ให้ยก
กระบี่ขึ้นอยู่ในท่าวันทยาวัตรจังหวะ ๑ แล้ววิ่งไปหาผู้รับรายงาน หยุดห่างจากผู้รับรายงาน ๓ ก้าว ลด
กระบี่ลงในท่าวันทยาวัตรจังหวะ ๒ เมื่อรายงานเสร็จแล้ว ให้ยกกระบี่ขึ้นอยู่ในท่าวันทยาวัตรจังหวะ ๑
ทำท่าวิ่งกลับมาประจำที่เดิม แล้วลดกระบี่ลงในท่าวันทยาวัตรจังหวะ ๒ (หากจำเป็นก้องกระทำท่าหัน
ก่อนเคลื่อนที่ให้อยู่ในท่าวันทยาวัตรจังหวะ ๑ เสมอ)

๑๔

๑๒. ทำเรียบอาวุธจากท่าวันทยาอวุธ

๑๒.๑ เมื่อแถวทหารไม่ติดดาบ

๑๒.๑.๑ เมื่อมีคำบอกกว่า “เรียบ” ให้นำกระบี่มาอยู่ในท่า บ่าอาวุธก่อนท่า ๒ จังหวะ

คือ

๑๒.๑.๑.๑ จังหวะ ๑ มือขวายกกระบี่ขึ้นมาอยู่เสมอคางอย่างท่าวันทยาอวุธ

จังหวะ ๑

๑๒.๑.๑.๒ จังหวะ ๒ ลดกระบี่ลงมาข้างขวาอย่างท่าบ่าอาวุธ จังหวะ ๓ (รูปที่

๙ และรูปที่ ๑๐)

๑๒.๑.๒ เมื่อมีคำบอกกว่า “อาวุธ” ให้ปฏิบัติตามท่าสวมกระบี่ตามข้อ ๑๐

๑๒.๒ เมื่อแถวทหารติดดาบ

๑๒.๒.๑ เมื่อมีคำบอกกว่า “เรียบ” ให้นำกระบี่มาอยู่ในท่าบ่าอาวุธ

๑๒.๒.๒ เมื่อมีคำบอกกว่า “อาวุธ” คงอยู่ในท่าบ่าอาวุธ และจะทำท่าสวมกระบี่ได้

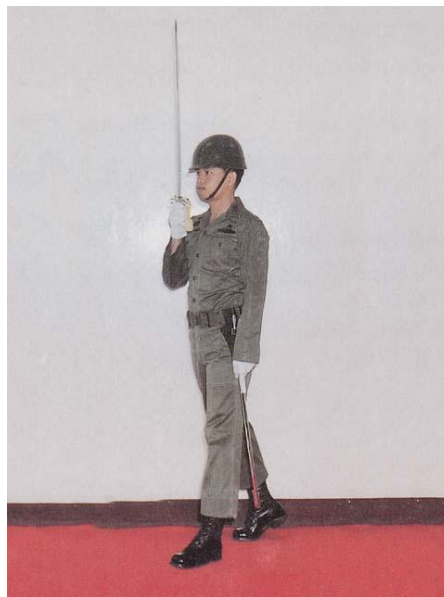
ต่อเมื่อมีคำบอกให้แถวทหาร “ปลดดาบ” จึงปฏิบัติตามข้อ ๑๐ ต่อไป

๑๓. ท่าวันทยาอวุธในเวลาเคลื่อนที่ ทำจากท่าบ่าอาวุธเป็น ๒ จังหวะ คือ

๑๓.๑ จังหวะ ๑ เมื่อมีคำบอกกว่า “ระวัง” ใหยกกระบี่ขึ้นอยู่ในท่าเดียวกับท่าวันทยาอวุธ

จังหวะ ๑ ส่วนมือซ้ายจับฝักกระบี่เพื่อคุมให้กระบี่ตั้งตรงตามแนวขาซ้าย นิ้วชี้ทาบตามฝัก นิ้วอื่นกำ

กรอบฝักกระบี่ (รูปที่ ๑๙ รูปที่ ๒๐ และ รูปที่ ๒๑)

รูปที่ ๑๙ ท่าวันทยาอวุธขณะเคลื่อนที่จังหวะ ๑ (ของกระบี่)

รูปที่ ๒๐ ทำวันทยาอู่ขณะเคลื่อนที่จังหวัด ๑ (สายกระบี่)

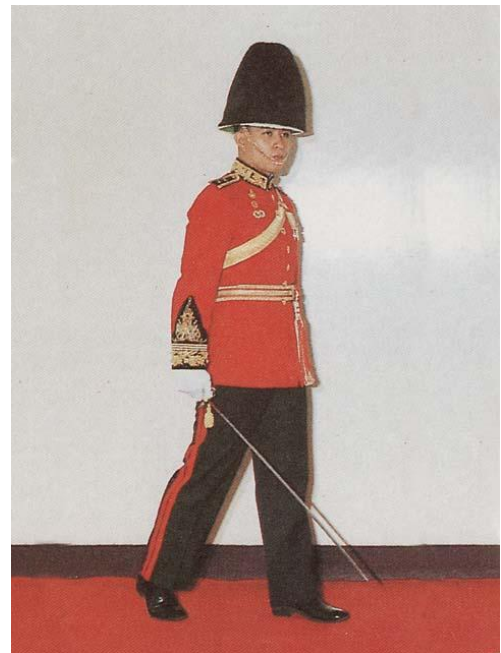

รูปที่ ๒๑ แสดงลักษณะการจับฝักกระบี่ ในทำ ทำวันทยาอู่ขณะเคลื่อนที่จังหวัด ๑ (สายกระบี่)

๑๓.๒ จังหวัด ๒ เมื่อมีคำบอกกล่าว “แลขวา (ซ้าย) ทำ” เมื่อสิ้นคำว่าทำ ให้ปฏิบัติ เช่นเดียวกับทำวันทยาอู่ จังหวัด ๒ พร้อมกับสะบัดหน้าแลขวา (ซ้าย) ไปทางผู้รับการเคารพ (รูปที่ ๒๒ และรูปที่ ๒๓) เมื่อผ่านผู้รับการเคารพแล้ว ๒ ก้าว จึงทำแลตรงพร้อมกับการกระบี่มาอยู่ในท่าบ่า อาวูธ แล้วเคลื่อนที่ต่อไป

รูปที่ ๒๒ ทำวันทยาอู่ขณะเคลื่อนที่จังหวัด ๒ (ซองกระบี่)

รูปที่ ๒๓ ทำวันทยาอู่ขณะเคลื่อนที่จังหวัด ๒ (สายกระบี่)

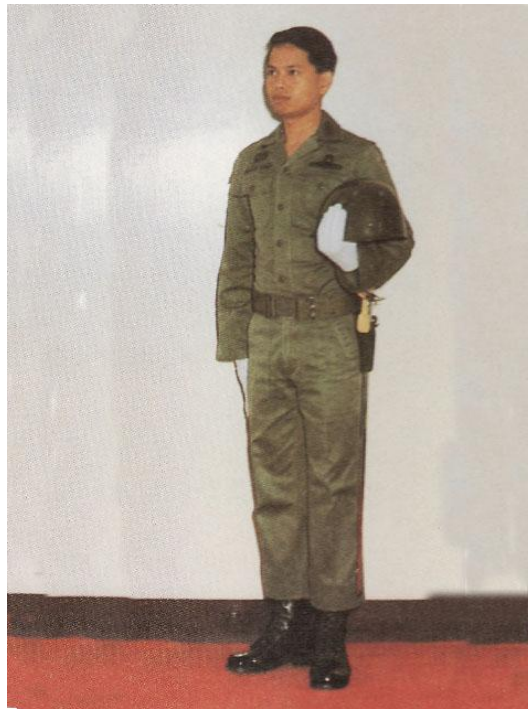
๑๖

๑๔. ทำเคารพเมื่อมิได้ชักกระบี่

การเคารพในเวลาเคลื่อนที่ คงปฏิบัติตามข้อบังคับทหารว่าด้วยการเคารพ พ.ศ.๒๕๓๘ ส่วนการถือกระบี่ให้ปฏิบัติตามข้อ ๖.๒

๑๕. ทำถอดหมวก

๑๕.๑ เมื่อคาดกระบี่ด้วยซองกระบี่ ให้ถอดหมวกซึ่งถอดหมวกแล้วด้วยมือซ้าย คือให้แขนซ้ายท่อนล่างงอได้ฉากกับแขนท่อนบน หมวดวงคว่ำบนมือซ้ายหันหน้าไปทางขวา มือซ้ายจับที่ขอบนอกนิ้วหัวแม่มืออยู่ข้างใน นิ้วนอกนั้นชิด กันอยู่ข้างนอก (รูปที่ ๒๔)

รูปที่ ๒๔ ทำถอดหมวก (ซองกระบี่)

๑๕.๒ เมื่อคาดกระบี่ด้วยสายกระบี่ ให้เลื่อนมือซ้าย มาจับที่ ด้ามกระบี่ หมวดที่ถอด แล้ววางตะแคงให้หมวกเกาะ บนด้านกระบี่ หันหน้าหมวกไปทางขวาให้หมวกห้อยอยู่กับ ด้ามกระบี่ นิ้วหัวแม่มือกดขอบข้างบนคุมหมวกไว้ (รูปที่ ๒๕)

รูปที่ ๒๕ ท่าถอดหมวก (สายกระบี่)

บทที่ ๔
ท่ากระบี่

เมื่อไม่ประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ

๑๖. ท่ากระบี่เมื่อไม่ประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ

ในโอกาสจะใช้เช่น การรับเสด็จฯ การเข้าเฝ้าฯ หรือการร่วมในพระราชพิธี และพิธีต่าง ๆ ฯลฯ ดังนั้นเพื่อความเรียบร้อย และเหมาะสมยิ่งขึ้นจึงให้ใช้ท่ากระบี่ ในโอกาสที่ไม่ประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ ดังนี้

๑๖.๑ ท่าตรง ให้มือซ้ายจับที่ด้ามกระบี่ โดยให้นิ้วหัวแม่มืออยู่บนโกร่งกระบี่ ส่วนนิ้วอื่นเรียงชิดติดกันจับด้ามกระบี่ไว้ คุมกระบี่ให้ตรงปลายฝักกระบี่จดตั้งพื้นข้างขาซ้าย ถุงมือสอดอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับโกร่งกระบี่ (รูปที่ ๒๖ และรูปที่ ๒๗)

รูปที่ ๒๖ ท่าตรง เมื่อไม่ประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ รูปที่ ๒๗ แสดงลักษณะการจับกระบี่ในท่าตรง

๑๖.๒ ทำถอดหมวก คงปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑๕.๒ เว้นแต่การถือถุงมือให้อยู่ภายในหมวก (รูปที่ ๒๘)

รูปที่ ๒๘ ทำถอดหมวก เมื่อไม่ประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ

๑๖.๓ ในเวลาเคลื่อนที่

๑๖.๓.๑ เมื่อไม่มีผู้ควบคุมเป็นส่วนร่วม ให้ปฏิบัติต่อจากท่าตรงตามข้อ ๑๖.๑ โดยทำท่ายกกระบี่ให้ปลายกระบี่พื้นพื้นประมาณ ๑ ฝ่ามือเมื่อเคลื่อนที่แขนซ้ายไม่แกว่ง (รูปที่ ๒๙ และรูปที่ ๓๐) หรือปฏิบัติตามข้อ ๖.๒.๒

รูปที่ ๒๙, ๓๐ ทำกระบี่ในเวลาเคลื่อนที่ เมื่อไม่ประจำแถวทหารที่ถืออาวุธ

๑๖.๓.๒ เมื่อมีผู้ควบคุมเป็นส่วนรวม ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ควบคุมนั้น จะสั่งให้ใช้ กระบี่ตามข้อ ๑๖.๓.๑ โดยให้ปฏิบัติเป็น ๒ จังหวะ คือเมื่อมีคำบอกว่า “หน้า” ให้ทำท่ากระบี่ในเวลา เคลื่อนที่ตามที่ผู้ควบคุมแวงกำหนด (รูปที่ ๓๑ หรือรูปที่ ๓๒) เมื่อมีคำบอกว่า “เดิน” จึงให้ทำท่าเดิน ตามปกติต่อไป

รูปที่ ๓๑, ๓๒ ท่ากระบี่ในเวลาเคลื่อนที่จังหวะ ๑ เมื่อมีผู้ควบคุมเป็นส่วนรวม

บทที่ ๕
การใช้กระบี่ในโอกาสพิเศษ

๑๗. ในโอกาสกล่าว (ถวาย) รายงาน หรือให้โอวาท

ในโอกาสกล่าว (ถวาย) รายงาน หรือให้โอวาท ให้ใช้สายโลหะนำมาเกี่ยวที่ห่วงกระบี่สูง
มือถือไว้ด้วยมือซ้าย (รูปที่ ๓๓ และรูปที่ ๓๔)

รูปที่ ๓๓ กล่าว (ถวาย)รายงานหรือให้โอวาท

รูปที่ ๓๔ แสดงลักษณะการใช้สายโลหะเกี่ยวกระบี่

๑๘. ในโอกาสที่ใช้มือทั้งสองข้างจับ หรือถือสิ่งของ

๑๘.๑ ใช้มือทั้งสองข้างจับ หรือถือสิ่งของโดยยกกระบี่ ให้ใช้มือซ้ายจับที่ด้ามกระบี่ โดยให้นิ้วหัวแม่มืออยู่บนโกร่ง กระบี่ ส่วนนิ้วอื่นเรียงชิดกันจับด้ามกระบี่ไว้ คุมกระบี่ ให้ตั้งตรงงู่มือสอดอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับโกร่งกระบี่ ใช้นิ้วมือซอນประคองสิ่งของ (รูปที่ ๓๕)

รูปที่ ๓๕ ใช้มือทั้งสองข้างจับ หรือถือสิ่งของโดยยกกระบี่

๑๘.๒ ใช้มือทั้งสองข้างจับ หรือถือสิ่งของโดยปล่อยกระบี่ให้กระบี่ลงข้างตัวโดยเกี่ยว
กระบี่ด้วยสายโลหะ ถู่มือถือไว้ด้วยมือซ้าย (รูปที่ ๓๖)

รูปที่ ๓๖ ใช้มือทั้งสองข้างจับ หรือถือสิ่งของโดยปล่อยกระบี่

๑๙. ในโอกาสคุกเข่า

๑๙.๑ คุกเข่า ๒ ข้าง หรือเดินเข่า ให้ใช้มือซ้ายจับที่ด้ามกระบี่ โดยให้นิ้วหัวแม่มืออยู่บน
โกร่งกระบี่ นิ้วอื่นเรียงชิดกันจับด้ามกระบี่ไว้ ให้ด้ามกระบี่อยู่ข้างตัว งอข้อศอกซ้ายพอสมควรให้ปลาย
กระบี่ทอดไปข้างหลังถู่มือสอดอยู่ระหว่างหัวแม่มือกับโกร่งกระบี่ (รูปที่ ๓๗)

รูปที่ ๓๗ คุกเข่าสองข้างหรือเดินเข่า

๒๔

๑๙.๒ คุณเข่าข้างเดียว ไหว้ขอเข่าซ้ายติดพื้น ถือกระบี่และถุงมือเช่นเดียวกันในโอกาส
ที่คุณเข่าสองข้าง (รูป ๓๘)

รูปที่ ๓๘ คุณเข่าข้างเดียว

๑๙.๓ นั่งคุกเข่าแล้วกราบ ให้วางกระบี่ไว้ข้างเข่าซ้ายชิดกับลำตัว ดำกระบี่อยู่ทาง
หน้า โกร่งกระบี่อยู่นอกตัว ถุงมือวางข้างโกร่งกระบี่ ให้ปลายถุงมืออยู่ทางหัวกระบี่(รูป ๓๙)

รูปที่ ๓๙ นั่งคุกเข่าแล้วกราบ

๒๐ ในโอกาสนั่งบนที่นั่ง

๒๐.๑ มีหมวกอยู่ในมือ ให้ถือกระบี่และถุงมือ เช่นเดียวกับในโอกาสที่ยืนถอดหมวก
คุมกระบี่ให้ตั้งตรง ปลายกระบี่จรดที่พื้นข้างที่นั่ง (รูป ๔๐)

รูปที่ ๔๐ เมื่อนั่งบนที่นั่งและมีหมวกอยู่ในมือ

๒๖

๒๐.๒ มิได้มีหมวกอยู่ในมือ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับข้อ ๒๐.๑ โดยถือกระบี่และถุงมือตามที่กำหนดในข้อ ๑๖.๑

๒๐.๓ การไหว้พระในพิธีสงฆ์ ให้วางกระบี่พิงเก้าอี้ หรือนั่ง โดยหันโครงกระบี่ออกนอกตัวปลายกระบี่ทอดไปข้างหน้า ถ้ามีถุงมือและหมวก ให้วางไว้บนหน้าตัก โดยหันหน้าหมวกไปทางขวา (รูป ๔๑)

รูปที่ ๔๑ การไหว้พระในพิธีสงฆ์

๒๑. ในโอกาสเคลื่อนที่

๒๑.๑ การเดินทางระยะใกล้ ให้ใช้ท่ากระบี่เวลาเคลื่อนที่ตามข้อ ๑๖.๓

๒๑.๒ การเดินทางระยะไกล ให้ใช้ท่ากระบี่ในเวลาเคลื่อนที่ตามข้อ ๖.๒.๒

รวบรวม/จัดรูปเล่ม โดย จ.ส.อ.สังวาล ติบขั้งเสน
กรมทหารม้าที่ ๒ ค่ายศรีพัชรินทร อ.เมือง จว.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐
www.kmcav6.com e-mail : cav6@hotmail.com